

روایت تدریس مجازی معلمان ابتدایی در دوران کرونا

زهرا سرگل حسین زاده^۱، ثریا براهوئی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان امام سجاد بیرجند zahrasargolhosseinzadeh@gmail.com

^۲ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان امام سجاد بیرجند zahrasargolhosseinzadeh@gmail.com

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی مشکلات و سختی‌ها و مزایای تدریس مجازی معلمان ابتدایی انجام گرفته است. روش مورد استفاده در این پژوهش، روایت پژوهی کیفی است. این پژوهش بر روی معلمان ابتدایی دبستان پسرانه که سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ را به صورت مجازی تدریس می‌کنند، انجام شده است. گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته انجام شد. تحلیل داده‌ها از طریق کد گذاری باز محوری گزینشی توسط نرم افزار مکس کیودا انجام شده است. تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که از مزایای آموزش غیر حضوری می‌توان به تعامل دوسویه بین معلم و دانش آموزان و ارائه مطالب درسی به طور یکسان و در مدت زمان کم و از دغدغه‌های معلمان می‌توان به ضعیف بودن سرعت اینترنت، عدم توان مالی دانش آموزان برای تهیه گوشی هوشمند و بی بهره ماندن آنان از مطالب درسی ضعیف بودن زیرساخت برنامه شاد اشاره کرد.

واژه‌های کلیدی

آموزش مجازی، نرم افزار شاد، معلم ابتدایی، بحران کرونا

۱. متن مقاله

در دنیایی که علم بشر نه هر صد سال، بلکه هر پنج سال، یک گسترش و جهش بسیار خیره کننده را شاهد است نمیتوان با قالب های سنتی به استقبال دانش نو رفت. امروزه استفاده از تکنولوژی، جزو لاینفک زندگی اکثریت قریب به اتفاق جوامع بشری میباشد. مطمئنا این تکنولوژی که خود محصول گسترش دانش بشر بوده است نمیتواند در انتقال دانش سهیم نباشد.

به نقل از شعبانی که در مورد آموزش مجازی؛ مزایا و محدودیت؛ فرصت ها و چالش ها می گوید: «شاید اولین چیزی که به ذهن میرسد این باشد که تکنولوژی میبایست ابتدا به دیگران معرفی گردد و سپس گسترش پیدا کند. این معرفی شدن تکنولوژی، خود، نیازمند بستری است که ما به آن آموزش مجازی و یا همان یادگیری الکترونیکی میگوییم. شاید تعریف جامع تر آن، یاددهی-یادگیری الکترونیکی باشد چرا که وجه تمایز آموزش های مجازی با آموزش های سنتی حضور معلم و فراگیر می باشد اگرچه در برخی از این آموزش های مجازی و یادگیری های الکترونیکی، معلم، به طور غیرهمزمان حضور دارد و یا اینکه معلم، چیزی جز انسان است. تدریس مجازی یا الکترونیک، آموزش مبتنی بر وب فناوری های ارتباطی و از طریق وسایل ارتباطی و شبکه های رایانه ای به ویژه اینترنت است. اصطلاح آموزش مجازی شامل مجموعه ای وسیع از کاربرد ها و عملکرد ها از جمله آموزش غیرحضوری و کتابخانه های الکترونی است.» (شعبانی، ۱۳۹۸: ۸۹).

در تعریف تدریس مجازی یا الکترونیک گفته شده است: «آموزش مبتنی بر وب فناوری های ارتباطی و از طریق وسایل ارتباطی و شبکه های رایانه ای به ویژه اینترنت است. اصطلاح آموزش مجازی شامل مجموعه ای وسیع از کاربرد ها و عملکرد ها از جمله آموزش غیرحضوری و کتابخانه های الکترونی است.» (سراجی و عطاران، ۱۳۹۷: ۱۲).
باتوجه به شیوع کرونا و عدم برگزاری کلاس های حضوری و فیزیکی در مدارس، آموزش مجازی با داشتن امکانات ارتباطی کافی و با اتصال به شبکه های ملی و جهانی، ارتباط معلم و دانش آموزان را بایک دیگر و دسترسی آنان به منابع عظیم علمی و محتوای آموزشی فراهم میکند. در این راستا جانقربان بیان میکند که: «در آموزش مجازی یکی از هدف های عالی نظام تعلیم و تربیت، افزایش کیفیت یادگیری دانش آموزان و رشد علمی و فرهنگی آنان می باشد. استفاده از آموزش الکترونیکی و فناوری های نوین آموزشی در مدارس و بهره گیری از آن ها در مراکز آموزشی، هرچند که نمی تواند تنها ابزار مقابله با تهدید ها و ورهایی از امواج خروشان تغییرات پرشتاب جامعه بشری باشد، اما به محیط های آموزشی نوید می دهد که با استفاده مستمرا از این فناوری حداقل در امر آموزش گامی موثر بردارند.» (جانقربان، ۱۳۹۶: ۲۷).

لزوم رسیدن به آموزش های مجازی و دور شدن از متد های سنتی و استفاده از شیوه های نوین در جریان آموزش است. «در حال حاضر بجای انباشتن ذهن فراگیران از محفوظات، آن را به تحرک واداشت. برخلاف اینکه استعداد خلاقیت امری ذاتی اما شکوفایی آن در عامه فراگیران امکان پذیر است و آنچه اهمیت دارد چگونگی بروز آن در اشخاص بالقوه خلاق است. اگر به دنبال پیدا کردن راه حل مناسب برای مشکلات دنیای صنعتی روبه توسعه هستیم به متفکران خلاق محتاجیم تارهبان با بهره جستن از تفکر قابل انعطاف برای حل مسائل به شیوه های نوین دست یابند. توانایی های تدریس خلاق به متد آموزش مجازی به مدرسان و فراگیران این امکان را می دهد تا علاوه بر قبول تحولات با آن یکپارچه شوند.» (شاه احمدقاسمی، ۱۳۹۴: ۳۰).

گونزالز دهاس^۱ و همکارانش براین باورند: «که در گیر شدن والدین در امور تحصیلی فرزندان با انگیزش آنان در ارتباط است. وقتی والدین به عنوان الگو و یک منبع قابل اعتماد در فعالیت تحصیلی دانش آموزان در منزل درگیر می شوند، دانش آموزا احساس کفایت و شایستگی می کنند و میتواند در انجام امور تحصیلی موثرتر عمل کنند. این احساس

شایستگی و کنترل به انگیزش درونی در دانش آموزان می انجامد. درگیری والدین همچنین باعث احساس امنیت و تعلق داشتن در کودکان می شود. وقتی والدین در فعالیت های دانش آموزان درگیرند، محدودیت هارا اعمال میکنند، تشویق می کنند و در مواقعی که دانش آموزان با مشکلات اجتماعی، تحصیلی و فردی روبه رو می شود می توانند به عنوان راهنمای او عمل کنند. این درگیر شدن نشان میدهد که والدین برای کودکان ارزش قائل هستند و به اهمیت می دهند.» (گونزالز دهاس^۲ و همکاران ۲۰۰۵: ۵۶)

در تعریفی دیگر از آموزش الکترونیکی بیان شده است: «آموزش الکترونیک به انسان قدرت یادگیری خارج از محیط فیزیکی کلاس را می دهد. آموزش از راه دور هم اکنون سال ها است که در دنیا متداول و رایج است، اما ترکیب این نوع آموزش با اینترنت منجر به ابداع روش جدید تدریس به نام آموزش مجازی شده است.» (موحد محمدی، ۱۳۸۲: ۹۸).

پیشینه پژوهش:

کرمین^۳ (۱۹۶۱) نیز در مقاله "تحلیل تاریخی اش در مورد اصلاحات آموزشی" بیان میکند: که پداگوژی های پیشرو برای این که بتوانند اصلاحات ملی نظام آموزشی را با موفقیت اجرا کنند، به تعداد کافی از معلمان ماهر نیاز دارند.

نتایج گنج^۴ (۱۳۷۹) درباره تاثیر معلم در امر تعلیم این است که: "بدون تردید هیچ فرد دیگری جز معلم نمیتواند تأثیر بیشتری بر آنچه در مدارس میگذرد، داشته باشد. معلم میتواند تعلیم و تربیت را فرآیندی توأم با لذت و کامیابی، یا فرآیندی بی ثمر تبدیل کند.

نتایج تحقیقات ابراهیم زاده (۱۳۸۶) "ابهام در مورد کیفیت محتوای ارائه شده از طریق فناوری اطلاعات و معیارهای سنجش در آموزش از طریق شبکه های اجتماعی را از جمله محدودیت های توسعه آموزش از طریق فناوری های اطلاعاتی داشته است."

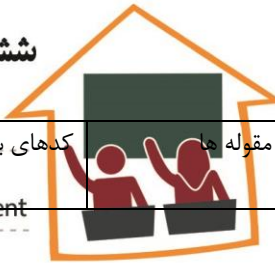
در تحقیقی که فرید^۵ (۱۳۹۷) تحت عنوان "بررسی ابعاد تربیتی فضای مجازی انجام داده است" بیان داشته: که فضای مجازی علاوه بر آنکه آثار مثبت فراوانی بر فرآیند آموزش هر کشور دارد، پیامدهای زیان باری نیز میتواند در این عرصه بر پیکره نظام آموزشی داشته باشد؛ از جمله اینکه بر تعلیم و تربیت اسلامی آثار منفی می تواند بگذارد. در راهکارهایی که ارائه شده، بیشتر بر نقش پدر و مادر (خانواده) و مدرسه در این راستا تاکید شده است."

هدایتی (۱۳۹۹) در تحقیق خود بیان میکند: "شیوع ویروس کرونا تاثیر عمیق و گسترده روانی بر روی دانشجویان و دانش آموزان و همه فعالان عرصه آموزش، محدودیت زمان برای ترم تحصیلی، حجم و محتوای زمان بندی شده و اینکه عمده دروس برای فضای حقیقی و حضوری طراحی شده است و ارائه آن در فضای مجازی نیاز به تغییر محتوا یا تبدیل محتوا در فرمت متناسب با فضای مجازی دارد، کم رنگ شدن فضای احساسی و عاطفی در فضای مجازی از موارد چالش برانگیز است."

در مقالات بالا به مشکلات اساسی دانش آموزان و معلمان در شرایط کرونا به صورت جامع و کامل پرداخته نشده است و مقاله پیش رو برای بیان مشکلات و سختی های تدریس و آموزش از طریق فضای مجازی در شرایط کرونایی این پژوهش انجام می شود.

این مقاله یک پژوهش روایی کیفی است، که در آن به دنبال:

دریافت روند همکاری معلم و دانش آموزان در تدریس مجازی، میزان همکاری اولیا در روند یادگیری در خانه، نحوه دریافت مطالب درسی در فضای مجازی، میزان تاثیر آموزش مجازی در دانش آموزان و مشکلاتی که در تدریس مجازی پیش می آید، هستیم.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر رویکرد جزو تحقیقات کیفی و از لحاظ روش، مبتنی بر مطالعات روایت پژوهی می باشد. در مطالعه روایت پژوهی کانون توجه داستان های نقل شده توسط افراد می باشد. در تحلیل روایت پژوهانه، پژوهشگر توصیفات رویدادها یا اتفاقات را گردآوری میکند و آنها را با استفاده از یک پیرنگ به صورت یک داستان ارائه میدهد. یک تعریف ایجابی و حداقلی از روایت، آن را توالی غیرتصادفی رخدادها و حوادث در یک زنجیره زمانی میداند (طلوعی و خالق پناه، ۱۳۸۷ : ۴۵).

در تحقیق روایی حاضر شرکت کنندگان معلمین ابتدائی ساکن شهر زاهدان بودن و تدریسشان در شرایط کرونایی ملاک محققین برای انتخاب مصاحبه شوندها است. ابزار گردآوری داده ها در این تحقیق، مصاحبه نیمه ساختار بوده است. سوالات مصاحبه به گونه ای بوده که مصاحبه شوندها را به گفتن روایت خود تشویق میکند.

کدگذاری باز بخشی از تجزیه و تحلیل است که به صورت مشخص به نام گذاری و مقوله بندی پدیده ها از راه بررسی دقیق داده ها می پردازد. بدون این قدم تحلیلی اساسی اولیه، بقیه تجزیه و تحلیل و ارتباطات که به دنبال آن می آیند، صورت نمی گیرد. در ضمن کدگذاری باز داده ها به بخش های مجزا خرد می شوند، برای به دست آوردن مشابهت ها و تفاوت ها با دقت بررسی می شوند و سئوالاتی درباره پدیده ها که داده ها حاکی از آنها مطرح می گردند. کدگذاری محوری عبارت است از سلسله رویه هایی که با آنها پس از کدگذاری باز با برقراری پیوند بین مقولات، به شیوه های جدیدی اطلاعات با یکدیگر ربط می یابند (آنسلم استراس و جولیت کوربین، ۱۹۹۸). محققین برای تحلیل داده های تحقیق از روش کدگذاری باز محوری گزینشی استفاده کرده اند.

یافته ها

در این قسمت سوالات مصاحبه را از مصاحبه شوندهگان پرسیده و پاسخ هایشان را بررسی کرده ایم. پاسخ های معلمین مورد مصاحبه را در ۷ مضمون و ۱۲ مقوله دسته بندی کرده ایم که این طبقه بندی در جدول زیر قابل مشاهده است:

<p>به دلیل شیوع کرونا از سال ۹۸ و تعطیلی هایی که منجر شد مدرسه مون به مدت دو هفته تعطیل شد و بعد اون ستاد کرونا دو هفته دیگه رو دوباره تعطیل کرد</p>	<p>تعطیلی مدارس با شیوع کرونا</p>	<p>آموزش غیر حضوری</p>	<p>رعایت پروتکل بهداشتی</p>
<p>در کمد رو استریل می کردم، کتاب رو استریل می کردم، برای نوشتن روی تخته ماژیک رو استریل می کردم، دائم در حال استریل کردن بودم (باخنده). تو دفتر دور همی با همکارام نداشتم خیلی کم می دیدمشون، بعد از تعطیل شدن مدرسه به خونه که میومدم کل وسایلا و لباسام رو استریل می کردم</p>	<p>رعایت مسائل بهداشتی توسط معلم</p>	<p>آموزش نیمه حضوری</p>	
<p>اینکه هر گروه هم سه ساعت تو مدرسه حضور داشتن</p>	<p>محدود شدن ساعات حضور دانش آموزان در مدرسه</p>		
<p>دانش آموزای هر کلاس رو به سه گروه (الف، ب، ج) تقسیم کرده بودن که هر گروه یه روز در هفته تو مدرسه حضور داشتن</p>	<p>رعایت فواصل اجتماعی در مدرسه</p>		
<p>گاهی میشد که هیچ دانش آموزی نبود و ما مجبور بودیم تو مدرسه حضور داشته باشیم</p>	<p>شرایط سخت حضور معلمان در مدرسه</p>		
<p>گروهها که می اومدن، به صورت کامل حضور نداشتن فقط تعدادی از اونها می اومدن.</p>	<p>عدم حضور دانش آموزان و ترس از کرونا</p>		
<p>مشکلات درسی که دانش آموزا داند باهم حل میکنن و همدیگرو راهنمایی میکنند. اگه</p>	<p>برقراری رابطه دوستانه دانش آموزان باهم</p>	<p>فعالیت و حضور دانش آموزان و</p>	<p>تعامل اجتماعی</p>

دانش آموزی مریض باشه حال همدیگه رو میپرسن.		اولیا در کنار معلم و بایکدیگر	
اولیاء از هم راهکارهای جدید رو رد و بدل میکنند.	تبادل تجربیات اولیا با یکدیگر		
هر از گاهی هم از اولیا میخوام در حین پرسش و پاسخ از بچه ها فیلم بگیرن و برام بفرستن.	همکاری اولیا با معلم		
کارهای عملی رو توضیح میدادم و از بچه ها میخواستم که عکس و فیلمشون رو ارسال کنن	مشارکت و حضور فعال دانش آموزان		
یه تعدادی از والدین از چون و دل مایه میزارن و واقعا همکاری های لازم رو انجام میدن. تکالیفو به موقع ارسال میکنند، سوالات رو با بچه ها کار میکنن، امتحانات رو به موقع میفرستن.	همکاری اولیا در روند تدریس		
گروه از دانش آموزا هستن که اول کلاس حضور خودشون رو اعلام میکنند نه به سوالاتم پاسخ میدن و نه امتحانی میفرستن	عدم علاقه و توجه دانش آموزان به درس	فعالیت وعدم فعالیت دانش آموزان در کلاس مجازی	
دانش آموزای دیگه ام که فعالن به موقع به سوالاتم پاسخ میدن حواسشون هست، تکالیفی که میگم رو دقیق انجام میدن.	توجه و حس مسئولیت پذیری دانش آموزان نسبت به درس و تکالیف		
بعضی مواقع سرعتش زیاد و بعضی مواقع به شدت پایین هست. فیلم هایی که میفرستم	تاثیر سرعت اینترنت در تدریس	سختی و مشکلات	تکنولوژی در

<p>خیلی زمان میبیره تا دانلود بشه هم برای من و هم برای دانش آموزا.</p> <p>وقتی دیر ارسال میشه کلی از زمانمون تلف میشه. برای تعدادی از بچه ها اصلا فیلم ها باز نمیشن و بعضی ها دیر باز میشن.</p>		اینترنت	آموزش
<p>وقتی دیر ارسال میشه کلی از زمانمون تلف میشه.</p>	اتلاف وقت به دلیل سرعت کم اینترنت		
<p>گاهی از گوگل توسایت های معتبر فیلم تدریس دانلود میکنم و میفرستم</p>	استفاده از سایت های معتبر برای تدریس	استفاده بهینه و مفید از تکنولوژی	
<p>هم برای ویرایش فیلم های تدریس استفاده میکنم. Viva video از نرم افزار</p>	استفاده از نرم افزار کم کننده حجم فیلم برای سهولت در دسترسی		
<p>تدریس مجازی باعث شد باروش های دیگر تدریس آشنا بشم، باراهکارهای جدید و ایده های جدید، کار کردن با گوشی های هوشمند نیز باعث شد با تکنولوژی بیشتر آشنا بشم. پرسش و پاسخ از بچه ها بیشتر انجام میشه. دسترسی دانش آموزا به معلم راحت تره</p>	فواید تدریس در فضای مجازی		
<p>این خیلی منو برای دانش آموزام نگران میکنه</p>	نگرانی معلم نسبت به دانش آموزانش	مسئولیت پذیری معلم	صلاحیت های حرفه ای معلم
<p>منم بهش میگم که بعدا تدریس هارو گوش بدن.</p>	همکاری معلم با دانش آموزانش		

نشتمین کنفرانس ملی
علوم انسانی و آموزش و پرورش با محوریت توسعه پایدار

6th National Conference on
Humanities and Education With a focus on sustainable development
www.mpconf.ir

<p>دانش آموزان به سیستم دسترسی دارن به جز تعدادی که بنا به شرایطشون نتونستن گوشه تهیه کنن و به دانش آموزان روستا زندگی میکنه بعد ۲ ماه فعالیت خودش رو شروع کرده، من تمامی سوالاتی که در اون دوماهی که حضور نداشته روبراش ارسال میکردم به همراه تدریس ها، جاهایی که مشکل داشت رو دوباره براش توضیح میدم و خدا رو شکر الان تو کلاس حضور داره.</p>	<p>اهمیت دادن معلم به تک تک دانش آموزانش و پیگیری درس آنان</p>		
<p>وقتی ازم مشکلاتشون رو میپرسن من خوشحال میشم چون نشون میدن که به درس دقیق گوش میدن.</p>	<p>ایجاد حس خوشایند در معلم به دلیل توجه و اهمیت دادن دانش آموزان به درس</p>		
<p>۶ نفرشون اصلا حضور ندارن، طبق پرس و جوهایی که کردم</p>	<p>احساس مسئولیت معلم نسبت به همه دانش آموزانش</p>		
<p>برای هر گروه مجبور بودم درس رو چندبار تکرار کنم. (با لبخند) گفتن: درسته با عشق این کار روانجام میدادم ولی مقداری خسته کننده بود.</p>	<p>علاقه به شغل معلمی</p>	<p>ویژگی اخلاقی و شخصیتی معلم</p>	
<p>هر چند وقت یکبار از اولیاء نظرسنجی در مورد این روش ها میدارم.</p>	<p>ارزشمند بودن نظراولیا در نحوه تدریس</p>		
<p>از ۳۸ دانش آموزی که من امسال دارم ۶ نفرشون اصلا حضور ندارن، طبق پرس و جوهایی که کردم شرایط اقتصادی خانواده</p>	<p>عدم توانایی مالی و شرایط اقتصادی بعضی از دانش آموزان</p>	<p>تاثیر شرایط اقتصادی در</p>	<p>عوامل موثر در روند آموزش و</p>

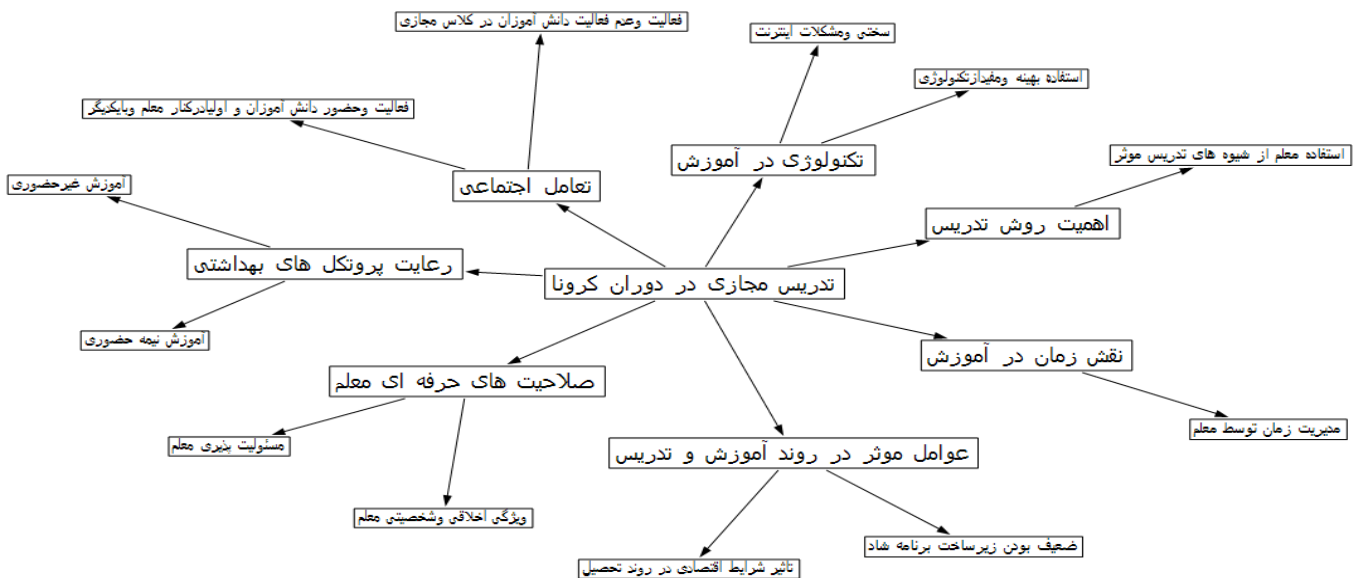

<p>هاشون جوری بوده که نمیتونن گوشی هوشمند تهیه کنن. بعضی از بچه ها درحین درس میگن: خانوم مایک گوشی داریم خواهرم کلاسش شروع میشه کلاس رو ترک میکنن منم بهش میگم که بعدا تدریس هارو گوش بدن.</p>		<p>روند تحصیل</p>	<p>تدریس</p>
<p>شرایط اقتصادی خانواده هاشون جوری بوده که نمیتونن گوشی هوشمند تهیه کنن.</p>	<p>تاثیر شرایط اقتصادی خانواده در تحصیل دانش آموزان</p>		
<p>خلاصه خیلی اذیت میشدیم تصمیم گرفتم در نرم افزار واتساپ گروه تشکیل بدم و فعالیت رو اونجا ادامه دادم.</p>	<p>ارجحیت دادن نرم افزار واتساپ بر برنامه شاد</p>	<p>ضعیف بودن زیرساخت برنامه شاد</p>	
<p>ابتدا درشاد فعالیت رو شروع کردم ولی برنامه شاد خیلی کند کار میکرد صدا واضح نبود، فیلم ها خیلی دیر ارسال میشه یا اصلا ارسال نمیشه، یک سری از بچه ها نمی تونستن نصب کنند، یک سری نرم افزار براشون باز نمیشد و خیلی اذیت میشدیم وزمانمون هدر میرفت (باناراحتی).</p>	<p>سختی و ناکارآمدی برنامه شاد و اتلاف زمان در روند تدریس</p>		
<p>درطول روز از ساعت ۳ ظهر تا عصر کلاس تشکیل میشه که از این سه ساعت، یه ساعت به پرسش و پاسخ اختصاص میدم و در ساعات دیگر تدریس میکنم. گاهی پنجشنبه ها یکی یا دوساعتی برای رفع</p>	<p>تقسیم بندی زمان کلاس</p>	<p>مدیریت زمان توسط معلم</p>	<p>نقش زمان در آموزش</p>

اشکال حضور داریم.			
من فیلمای مربوط به تدریس مجازی رو در این حین ضبط میکردم.	استفاده بهینه از زمان عدم حضور دانش آموزان در مدرسه		
اولیاخودشون اعلام کردن که دانش آموزا فیلم های خودمو بهتر یادمیگیرن و خوششون میاد. از اون به بعد فقط فیلم های خودم و ویس میفرستام.	کارآمد بودن فیلم تدریس معلم نسبت به کلیپ های سایت ها	استفاده معلم از شیوه های تدریس موثر	اهمیت روش تدریس معلم
گاهی میگم که بچه ها از پدرومادشون بخوان که املاء بگیرن تا تو ذهنشون بمونه	استفاده از شیوه های مختلف در پرسش و پاسخ		

جدول شماره ۱

۱: رعایت پروتکل بهداشتی

علت اهمیت و ضرورت پیشگیری از شیوع ویروس کووید ۱۹ هم اکنون به این دلیل است که این ویروس قدرت انتقال بالایی دارد و دارای خصوصیت منحصر به فردی است که باعث شده کنترل ابتلای افراد و درمان آن به مراتب دشوارتر از کرونا ویروس های قبلی باشد (طاهری، ۱۳۹۸: ۱۳).

۱.۱: آموزش غیر حضوری

آموزش از راه دور اصطلاحی است که برای یادگیری غیر حضوری به کار برده می شود و راهکار مناسبی برای پاسخگویی به نیازهای آموزشی افرادی است که تحت تاثیر عوامل بازدارنده، نظیر کمبود وقت، دوری راه، گرفتاری های شغلی، محدودیت های اجتماعی - فرهنگی و نظایر آن، قادر به حضور فیزیکی در کلاس درس نمی باشند (حسن زاده، ۱۳۸۱: ۱۰۶).

معلم ابتدایی تحقیق می فرمایند:

"به دلیل شیوع کرونا از سال ۹۸ و تعطیلی هایی که منجر شد. مدرسه مون به مدت دوهفته تعطیل شد و بعد اون ستاد کرونا دوهفته دیگه رو دوباره تعطیل کرد"

۲.۱: آموزش نیمه حضوری

به کمک این روش، مدرسان از استراتژی های متعدد آموزشی برای ارایه مطلب بهره مند میشوند و یادگیری فعال در فراگیران رخ می دهد (نوحی و همکاران ۱۳۹۴ : ۳۹).

معلم ابتدایی می گوید:

"گاهی میشد که هیچ دانش آموزی نبود و ما مجبور بودیم تو مدرسه حضور داشته باشیم
گروهها که می اومدن، به صورت کامل حضور نداشتن فقط تعدادی از اونها می اومدن."

۲: تعامل اجتماعی

شبکه های اجتماعی، خدمات برخطی هستند که به افراد اجازه میدهند در یک سیستم مشخص و معین پروفایل شخصی خورا داشته باشند، خورا به دیگران معرفی کنند، اطلاعاتشان را به اشتراک بگذارند و یاد دیگران ارتباط برقرار کنند (بوید والیسان^۷، ۲۰۰۷ : ۳۸).

۱،۲: فعالیت و حضور دانش آموزان و اولیاء در کنار معلم و باهمدیگر

استفاده از شبکه های اجتماعی، ضمن تقویت فضای یادگیری مشارکتی و تسهیل دسترسی به اطلاعات به بهبود تجربه تدریس معلمان نیز کمک میکند (پوسماز، اوژدیمیر^۸ ۲۰۱۳: 48).

معلم می فرمایند:

"مشکلات درسی که دانش آموزان دارن باهم حل میکنن و همدیگرو راهنمایی میکنن. اگه دانش آموزی مریض باشه حال همدیگرو میپرسن".

۲،۲: فعالیت و عدم فعالیت دانش آموزان

مشارکت فعال دانش آموزان در فرایند یاددهی و یادگیری یکی از مباحث اساسی است که توجه بسیاری از محققان را به خود جلب کرده است، چون مشارکت فعال دانش آموز در فرایند تدریس موجب درگیری ذهنی آنها و افزایش میزان یادگیری می شود. اگر محتوای دروس براساس شیوه آرایه فعال طراحی شوند و معلمان در دوره های بازآموزی روش های تدریس فعال را بگذرانند و یا در دوره های آماده سازی خود در مراکز تربیت معلم و دانشگاه ها با روش های تدریس فعال بیشتر آشنا شوند به احتمال زیادتر میزان مشارکت فعال دانش آموز افزایش خواهد یافت (فیروز محمدی و همکاران، ۱۳۸۸: ۳۸).

موقعیت و شرایط محیط آموزشی از جمله عواملی است که با بیان بی انگیزگی دانش آموزان ارتباط نزدیک دارد. معلم مهم ترین نقش را در مدرسه ایفا می کند و چگونگی عملکرد دانش آموز به رفتار معلم بستگی دارد. برای معلم انگیزه ی دانش آموز هم به عنوان هدف و هم به عنوان وسیله ی پیشرفت در سایر زمینه ها اهمیت بسیار بالایی دارد (مریم صیادشیرازی، ۱۳۸۸: ۹۸).

معلم می گوید:

"گروه از دانش آموزان هستن که اول کلاس حضور خودشون رو اعلام میکنن نه به سوالاتم پاسخ میدن ونه امتحانی میفرستن. دانش آموزای دیگه ام که فعالن به موقع به سوالاتم پاسخ میدن حواسشون هست، تکالیفی که میگم رو دقیق انجام میدن".

۳: تکنولوژی در آموزش

امروزه بیش از هر زمان دیگری تکنولوژی آموزشی در آموزش و پیوند دادن دانش آموزان به فرصت های جدید یادگیری نقش ایفا میکند. استفاده از تکنولوژی هایی مانند محیط یادگیری مجازی به دانش آموزان این امکان را میدهد که در کلاسهای فراتر از دیوارهای کلاسشان شرکت کنند (زنگنه، ۱۳۹۰: ۷۴).

۱،۳: سختی و مشکلات اینترنت

اینترنت، دنیای گسترده و شگرف اطلاعات است. برخی آن را به صورت شبکه ای از شبکه ها و تورهای گسترده جهانی دانسته اند که رایانه ها را به هم متصل میکند (نقی، ۱۳۸۰: ۲۱). کشور ما از نظر بهره مندی از اینترنت در بین ۱۸۷ کشور جهان، رتبه ۸۷ را دارد که براساس طبقه بندی اتحادیه جهانی مخابرات جزء کشورهای متوسط به شمار می رود (صادقیان، ۱۳۸۴: ۳۴).

معلم می گویند:

" بعضی مواقع سرعتش زیاد و بعضی مواقع به شدت پایین هست. فیلم هایی که میفرستم خیلی زمان میبره تا دانلود بشه هم برای من و هم برای دانش آموزا"

۲،۳: استفاده بهینه و مفید از تکنولوژی

مهم ترین دلیل استفاده از تکنولوژی آموزشی این است که میتواند چند حس را باهم دیگرو تاثیر گذاری را بیشتر کند. تکنولوژی ها و وسایل کمک آموزشی از حیث اینکه تئوری و عمل را باهم ترکیب کرده باعث ماندگاری یادگیری و تنوع بخشی در کلاس میشود (جاویدان و جواد، ۱۳۹۴: ۱۹).

معلم ابتدایی تحقیق می فرماید:

"تدریس مجازی باعث شد باروش های دیگر تدریس آشنا بشم، باراهکارهای جدید و ایده های جدید، کارکردن باگوشی های هوشمند نیز باعث شد با تکنولوژی آشنا بشم. پرسش و پاسخ از بچه ها بیشتر انجام میشه. دسترسی دانش آموزا به معلم راحت تره."

۴: صلاحیت های حرفه ای معلم

موفقیت هر نظام آموزشی به دانش و مهارت های حرفه ای معلم بستگی دارد. از این رو می توان گفت معلم مهم ترین عنصر نظام آموزشی در فرایند یاددهی-یادگیری و معمار اصلی نظام آموزشی است (دلور^۹، ۱۹۹۸: ۳۰).

۱،۴: مسئولیت پذیری معلم

رشد مسئولیت پذیری در مدرسه توسط عملکردها، فرآیندها، نحوه عکس العمل معلمان و به صورت کلی از طریق سیستم برنامه های درسی، آموزش و پرورشی شکل می گیرد (زمانی و همکاران، ۱۳۹۸: ۲۶).
معلم ابتدایی چنین می گویند:

" دانش آموزان به سیستم دسترسی دارند به جز تعدادی که بنا به شرایط شون نتونستن گوشی تهیه کنن و یک دانش آموزم روستا زندگی میکنه بعد از ۲ ماه فعالیت خودش شروع کرده من تمامی سوالاتی که در اون دو ماهی که حضور نداشته براش ارسال کردم به همراه تدریس ها، جاهایی که مشکل داشت رو دوباره براش توضیح میدم و خدا رو شکر الان در کلاس حضور داره"

۲.۴: ویژگی های اخلاقی و شخصیتی معلم

آموزش باید در جهت توسعه کامل شخصیت انسانی باشد و تحقق اهداف آموزشی نمی تواند بدون توجه به جنبه های اخلاقی صورت پذیرد زیرا پیوند آموزش و اخلاق، استوار و ناگسستنی است (سلاجقه و صفری، ۱۳۹۴: ۵۵).
معلم ابتدایی تحقیق می فرماید:

" هر چند وقت یکبار نظرسنجی از اولیا در مورد این روش ها می داشتیم"

۵: عوامل موثر در روند آموزش

آموزش یک پیش نیاز اساسی برای توسعه همه جانبه و پایدار هر جامعه تلقی می شود. انتظار و امید همه دست اندرکاران آموزش این است که این فرایند به یادگیری بیانجامد (بارکیو و ملو^{۱۰} ۲۰۱۴: ۴۵).
۱.۵: تاثیر شرایط اقتصادی در روند تحصیل: پژوهش های بسیاری که در کشورهای مختلف درباره تفاوت های اقتصادی - اجتماعی و پیامدهای آن بر پیشرفت تحصیلی انجام شده است، تاثیر شرایط اقتصادی - اجتماعی را در شکست های تحصیلی نشان داد که در طبقات نابرخوردار بسیار فراوان است (گراهام^{۱۱}، ۲۰۰۱: ۲۷).

معلم تحقیق می فرماید:

" از ۳۸ دانش آموزی که من امسال دارم ۶ نفر شون اصلا حضور ندارن، طبق پرس و جوهایی که کردم شرایط اقتصادی خانواده هاشون جواری بوده که نمیتونن گوشی هوشمند تهیه کنن. بعضی از بچه ها در حین درس میگن: خانوم مایک گوشی داریم خواهرم کلاسش شروع میشه کلاس رو ترک میکنن منم بهش میگم که بعدا تدریس هارو گوش بدن"

۲،۵: ضعیف بودن زیر ساخت برنامه شاد

نرم افزارهای آموزشی و چند رسانه ای (مولتی مدیا) براساس جذابیت بصری و صوتی که ارائه میکنند، در میزان یادگیری افراد به خصوص کودکان سهم بالایی را دارا هستند، چرا که از این طریق ایجاد خلاقیت در آنها تحریک میشود. تحقیقات در کشورهایی که در استفاده از فن آوری اطلاعات در آموزش از ما پیشتر بوده اند نشان داده است که خودآموزی از طریق کامپیوتر و دیگر دستورات عملیاتی مبتنی بر کامپیوتر در زمینه مهارتهای اولیه میتواند عملکرد دانش آموزان را بهبود ببخشد (دائی زاده و همکاران، ۱۳۹۱: ۳۲).

معلم ابتدایی می گویند:

"ابتدا در شاد فعالیت رو شروع کردم ولی برنامه شاد خیلی کند کار میکرد صدا واضح نبود، فیلم ها خیلی دیر ارسال میشه یا اصلا ارسال نمیشه، یک سری از بچه ها نمی تونستن نصب کنند، یک سری نرم افزار براشون باز نمیشد و خیلی اذیت میشدیم و زمانمون هدر میرفت (باناراحتی)."

۶: نقش زمان در آموزش

جینهوا و همکاران^{۱۲} (۲۰۰۸: ۱۰) دریافتند رابطه مثبت معناداری بین مدیریت زمان و انگیزش پیشرفت دانش آموزان وجود دارد.

۱،۶: مدیریت زمان توسط معلم

سئو و کانگ^{۱۳} (۲۰۱۱: ۲۵) در پژوهش خود نشان دادند ایجاد برنامه ریزی مطالعه و مدیریت زمان ارتباط قابل توجهی با موفقیت در یادگیری و توانایی خود راهبری در یادگیری دارد.

معلم ابتدایی می گویند:

" در طول روز از ساعت ۳ ظهر تا ۶ عصر کلاس تشکیل میشود که از این سه ساعت ،یه ساعت به پرسش و پاسخ اختصاص دادم و دو ساعت دیگر تدریس میکنم. گاهی پنجشنبه ها یکی-دو ساعتی برای رفع اشکال حضور داریم"

۷: اهمیت روش تدریس معلم

تدریس یکی از عناصر اصلی فرایند آموزش و پرورش است که در کارایی نظام آموزشی نقش موثری را ایفا میکند (خدییوی و ملک محمدی، ۱۳۸۷: ۴۰).

۱،۷: استفاده معلم از شیوه موثر تدریس

یافته های مطالعات تطبیقی و نتایج مطالعات ادواری تیمز نشان میدهد که یکی از عوامل تعیین کننده برتری عملکرد نظام آموزشی برخی از کشورها نوع به کارگیری روش های تدریس و فعالیت های آموزشی معلمان در کلاس درس می باشد. زیرا روش آموزشی، تعیین کننده فعالیت معلم و نحوه تعامل با دانش آموزان در رسیدن به هدف یادگیری است (روبرتسون و لانج^{۱۴}، ۱۹۹۱: ۵۲).

معلم می فرماید:

" گاهی میگویم که بچه ها از پدر و مادرشون بخوان که املاء بگیرن تا تو ذهنشون بمونه "

بحث و نتیجه گیری

دوران ابتدایی مهم تر از دانشگاه می باشد چرا که رشد عقلی در این دوران شکل می گیرد تا بتواند در دانشگاه پیشرفت کند. در جوامع مختلف باید توجه شود که دوره ابتدایی جایگاه خاصی دارد و با طی این دوره رسیدن به مراحل بعدی بهتر خواهد بود در این دوران است که شخصیت کودک شکل می گیرد و این شکل گیری و رمز موفقیت آن در دست کسی است که با کودکان راه را می پیماید و او کسی نیست جز معلم (عبدالحمیدی و همکاران، ۱۳۹۴: ۲۶). با توجه به شیوع ویروس کرونا آموزش از طریق فضای مجازی بسیار حائز اهمیت است. و به همین دلیل امروزه مدیریت دانش و اطلاعات نیازمند یک سری تغییرات در تکنولوژی ها است به طوری که باید به سمتی حرکت کنیم که در حداقل زمان بتوانیم حداکثر اطلاعات را به افراد ارائه دهیم. برای حرکت به این سمت نیازمند بازنگری جدیدی در حوزه نرم افزار، سخت افزار و تکنولوژی های جدید هستیم، و در نتیجه در چنین عرصه ای اگر برای اطلاعات طرح و نقشه جمعی وجود داشته باشد و به کارگیری آن منطبق با اهداف معین و هوشمندانه نباشد خطرات زیادی جوامع و فرهنگ بشری را تهدید میکند. تکنولوژی های جدید مانند فضای مجازی هم فرصت هستند و هم تهدید و چنانچه قبل از ورود این تکنولوژی ها نحوه درست استفاده از آنها را یاد بگیریم تبعات منفی آن نیز کمتر خواهد شد (احمدوند؛ قوام و غلامی، ۱۳۹۷: ۳۰).

نشتمین کنفرانس ملی علوم انسانی و آموزش و پرورش با محوریت توسعه پایدار

6th National Conference on
Humanities and Education With a focus on sustainable development
www.mpconf.ir

این پژوهش به منظور دریافت روند همکاری معلم و دانش آموزان در تدریس مجازی، میزان همکاری اولیا در روند یادگیری در خانه، نحوه دریافت مطالب درسی در فضای مجازی، میزان تاثیر آموزش مجازی در دانش آموزان و مشکلاتی که در تدریس مجازی پیش می آید، انجام شد.

محققین طبق تحلیل گفته های مصاحبه شونده از روند همکاری معلم و دانش آموزان در تدریس مجازی دریافتند که فعالیت و مشارکت دانش آموزان در روند تدریس نقش بسزایی دارد. در این راستا فیروز محمدی و همکارانش (۱۳۸۸) بیان می کنند که مشارکت فعال دانش آموزان در فرایند یاددهی و یادگیری یکی از مباحث اساسی است که توجه بسیاری از محققان را به خود جلب کرده است، چون مشارکت فعال دانش آموز در فرایند تدریس موجب درگیری ذهنی آنها و افزایش میزان یادگیری می شود.

یافته ها نشان داد که میزان همکاری اولیا در روند یادگیری در خانه در آموزش آنلاین دانش آموزان می تواند بسیار موثر باشد و بیشتر اولیا همکاری لازم را دارند. در این خصوص گونزالز دهاس و همکارانش (۲۰۰۵) بر این باورند که درگیر شدن والدین در امور تحصیلی فرزندان با انگیزش آنان در ارتباط است. وقتی والدین به عنوان الگو و یک منبع قابل اعتماد در فعالیت تحصیلی دانش آموزان در منزل درگیر می شوند، دانش آموزان احساس کفایت و شایستگی می کنند و میتوانند در انجام امور تحصیلی موثرتر عمل کنند. این احساس شایستگی و کنترل به انگیزش درونی در دانش آموزان می انجامد. درگیری والدین همچنین باعث احساس امنیت و تعلق داشتن در کودکان می شود. وقتی والدین در فعالیت های دانش آموزان درگیرند، محدودیت هارا اعمال میکنند، تشویق می کنند و در مواقعی که دانش آموزان با مشکلات اجتماعی، تحصیلی و فردی روبه رو می شوند می توانند به عنوان راهنمای او عمل کنند. این درگیر شدن نشان میدهد که والدین برای کودکان ارزش قائل هستند و به او اهمیت می دهند.

در خصوص نحوه دریافت مطالب درسی در فضای مجازی یافته ها نشان داد که در کلاس مجازی از فیلم های آموزشی، تصاویر و صدای معلم بیشتر استفاده می شود و صداها و فیلم هایی که از تدریس معلم است، طبق نظرسنجی که معلم از اولیا انجام داده است، تاثیر بسیار بسزایی در یادگیری و تثبیت مطالب در ذهن دانش آموزان دارد. این یافته ها همسو با نتایج پژوهش باچینسکی و هانسن (۲۰۱۰) نشان داد که توسعه حرفه ای معلمان، موجب استفاده بیشتر از روش تدریس بهتر و بهبود یادگیری معلمان شده است، و همچنین همسو با پارت و دوید (۲۰۰۵) نتایج مطالعه موردی با هدف تعیین نگرش فراگیران موفق شرکت کننده در دوره های الکترونیکی و بررسی دلایل موفقیت آنها در این دوره ها در مقایسه با دوره های حضوری نشان داد که نوع آموزش، علاقه فردی فراگیران و میزان زمان اختصاص داده شده مهمترین دلایل موفقیت آنها بوده است. یافته های پژوهش کریمی (۱۳۸۷)، نشان داد که معلمان

دوره ابتدایی از نظر صلاحیت های آموزشی، تدریس، علمی، رفتاری، شخصیتی، اجتماعی، فکری، مدیریتی، عملکردی، فکری و تدریس از سطح متوسط، کمتر است که این نتایج با یافته های تحقیق مخالف است.

براساس یافته های تحقیق در ارتباط با میزان تاثیر آموزش مجازی در دانش آموزان، در این نوع آموزش دسترسی معلم و دانش آموزان به یکدیگر سهولت یافته و تعامل بین آنان بیشتر است. همچنین مطالب درسی و آموزشی بین همه ی دانش آموزان یکسان است و در دسترس همگان قرار می گیرد. پارت و دوید (۲۰۰۵) نتایج مطالعه موردی با هدف تعیین نگرش فراگیران موفق شرکت کننده در دوره های الکترونیکی و بررسی دلایل موفقیت آنها در این دوره ها در مقایسه با دوره های حضوری نشان داد که نوع آموزش، علاقه فردی فراگیران و میزان زمان اختصاص داده شده مهمترین دلایل موفقیت آنها بوده است. وی لهم (۲۰۰۳) در تحقیقی که تحت عنوان "یادگیری مجازی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه ایالت لویا" انجام داده است، به این نتیجه دست یافت که اکثر دانشجویان از کلاسهای مجازی تجربه مثبت داشته و بیان کرده اند که در کلاسهای مجازی بیشتر از کلاسهای چهره به چهره یاد گرفته اند. این یافته ها با یافته های تحقیق همسو است. در رابطه با مشکلاتی که در تدریس مجازی وجود دارد یافته ها حاکی از آن است که کند بودن سرعت اینترنت وضعیف بودن ساختار نرم افزار شاد علاوه بر درگیر کردن ذهن اولیا، دانش آموزان و معلم، باعث اتلاف زمان کلاس می شود که این یافته ها با یافته های نتایج صادقیان (۱۳۸۴) کشورما از نظر بهره مندی از اینترنت در بین ۱۸۷ کشور جهان، رتبه ۸۷ را دارد که براساس طبقه بندی اتحادیه جهانی مخابرات جزء کشورهای متوسط به شمار می رود، همسو است. به اعتقاد ابراهیم زاده (۱۳۸۶) ابهام در مورد کیفیت محتوای ارائه شده از طریق فناوری اطلاعات و معیارهای سنجش در آموزش از طریق شبکه های اجتماعی را از جمله محدودیت های توسعه آموزش از طریق فناوری های اطلاعاتی داشته است که با این یافته ها همسو و موافق است. همچنین تحقیقات رضایی (۱۳۸۸) نشان داد که نبود و کمبود تجهیزات و امکانات طراحی شده برای سازگاری با فناوری های جدید، دسترسی نداشتن فراگیران به رایانه و خط ارتباطی مناسب و مشکلات خاص زمینه های مخابرات ایران از مهمترین موانع زیرساختی؛ عدم امکان برگزاری جلسات آزمایشگاهی از طریق یادگیری الکترونیکی، نبود آموزش برای فراگیران در زمینه فناوری آموزشی و نبود و کمبود مشوق ها برای تحصیل از طریق الکترونیکی مهمترین موانع اجرایی- آموزشی؛ ناکافی بودن افراد متخصص در زمینه فناوری آموزشی نوین، ناآشنایی برنامه ریزان و مسئولان اداری با کاربردهای یادگیری الکترونیکی و کمبود سرمایه گذاری و اعتبارات مورد نیاز، هزینه بالای تجهیزات فناوری آموزشی و هزینه زیاد به روز ساختن مطالب مورد نیاز از مهم ترین موانع اعتباری در امر توسعه یادگیری الکترونیکی هستند.

نتایج پژوهش نشان می دهد که با شیوع بیماری کرونا آموزش حضوری در فضای مجازی و به صورت غیر حضوری انجام می گیرد. این آموزش راهکار موثری در این شرایط بحرانی است و مزایایی چون افزایش تعامل بین اولیا با فرزندان، تعامل دوسویه بین معلم و دانش آموزان و ارائه مطالب درسی به طور یکسان و در مدت زمان کمتری، نسبت به آموزش حضوری، در بین دانش آموزان را به همراه داشته است. عواملی که باعث ایجاد دغدغه معلم می شد می توان به ضعیف بودن سرعت اینترنت، عدم توان مالی دانش آموزان برای تهیه گوشی هوشمند و بی بهره ماندن آنان از مطالب درسی وضعیف بودن زیرساخت برنامه شاد اشاره کرد. در این مقاله به بررسی و تحلیل این مسائل پرداخته شده است.

پیشنهادات

۱. در جهت افزایش آگاهی معلمان از فضای مجازی برگزاری دوره هایی جهت آموزش ویژه معلمان در راستای فضای مجازی و رسانه های الکترونیکی
۲. فراهم نمودن امکانات لازم برای مناطق محروم و افراد کم بضاعت

۳. تهیه بسته های اینترنت رایگان یا کم هزینه

۴. تهیه گوشی هوشمند توسط آموزش و پرورش برای دانش آموزان فاقد گوشی

۵. آموزش های رایگان برای خانواده های بی سواد و کم سواد جهت بهره گیری و کار کردن با گوش های هوشمند و فضای مجازی

۶. ارتقای زیرساخت نرم افزار های مورد استفاده در آموزش مجازی

۷. برگزاری جشنواره های تولید محتوا آموزشی در راستای ایجاد رقابت بین معلمان

منابع

- _ ابوالعالی الحسینی، خدیجه. (۱۳۹۹). پیامدهای روان شناختی و آموزشی بیماری کرونا در دانش آموزان و راهکارهای مقابله با آنها. *فصلنامه روان شناسی تربیتی*، (55) 16،
- _ احمدی زمانی، زهرا و گودرزی، اکرم و دیالمه، نیکو، (۱۳۹۸). مرور سیستماتیک عوامل موثر بر مسئولیت پذیری دانش آموزان با تاکید بر نقش مدرسه. *دوفصلنامه علوم تربیتی از دیدگاه اسلام*، دوره: ۷، شماره: ۱۳
- _ آنسلم استراس و جوئیت کوربین، مترجم بیوک محمدی (۱۳۸۵). اصول روش تحقیقی: نظریه مبنایی، رویه ها و شیوه ها. جلد ۱. چاپ اول. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- _ حسین ایمانی جاجرمی (۱۳۹۹). پیامدهای اجتماعی شیوع ویروس کرونا در جامعه ایران. *نشریه ارزیابی تاثیرات اجتماعی*. ۸۷-۱۰۳.
- _ شیما برهانی، مرضیه دهقانی، پروین صمدی (۱۳۹۶). بررسی تاثیر هوش معنوی و خودکارآمدی معلمان بر سبک های تدریس آنان با ویژگی های جمعیت شناختی مختلف در شهرستان رودبار. *رویکردهای نوین آموزشی*. ۲۵-۴۵.
- _ بشیری حدادان؛ گلثوم؛ محمودی فیروز؛ رضاپور یوسف؛ ادیب یوسف (۱۳۹۴). توصیف تجربیات و ادراک معلمان و کارشناسان از آموزش در کلاس های چند پایه دوره ابتدایی مناطق روستایی کلبر. *نشریه پژوهش های آموزش و یادگیری شماره ۷*. ۱۰۷-۱۲۰.
- _ تنهای رشوانلو، فرهاد؛ حجازی، الهه (۱۳۹۹). ارتباط ادراک از سبک فرزندپروری والدین با انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی در دانش آموزان دبیرستانی. *دانشور رفتار* ۳۹. ۱.
- _ جوادی فر، محدثه؛ جاویدان، لیدا (۱۳۹۴). تاثیر تکنولوژی آموزشی در آموزش و یادگیری دانش آموزان. *دومین کنفرانس ملی روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحدشادگان، دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی و مدرس دانشگاه فرهنگیان*.
- _ مهدی محمدی، رضا ناصری جهرمی، زینب مختاری، زهرا حسامپور، راحیل ناصری جهرمی. (۱۳۹۷). فهم پدیدارشناسانه تجربه زیسته معلمان دوره ابتدایی از ارتباطات کلامی. *نوآوری های آموزشی*. ۷-۲۲.
- _ علی شکویی، محمد حسن زاده، محمدرضا ذبیحی. (۱۳۸۱). امکان سنجی آموزش از راه دور از طریق اینترنت کتابداری و اطلاع رسانی در ایران. *وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - دانشگاه تربیت مدرس*
- _ خدیوی، اسدالله؛ ملک محمدی؛ فریبا، (۱۳۸۷). مقایسه روش تدریس فعال و سنتی در پیشرفت درس علوم و میزان خلاقیت دانش آموزان سوم راهنمایی شهرستان کرج در سال تحصیلی ۸۷-۸۶. *سال اول، شماره ۲*
- _ حسین دائی زاده، فرشیده ضامنی، سیدعلی حسینی روکش. (۱۳۹۱). تاثیر کاربرد نرم افزارهای آموزشی در ارتقاء یادگیری مهارت های اساسی درس هنر. *فن آوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی* ۱. ۲۷-۴۳.
- _ دلور، ژاک (۱۹۹۸). ترجمه دفتر همکاری های بین المللی آموزش و پرورش ۶۷، یادگیری گنج درون، گزارش کمیسیون بین المللی آموزش و پرورش برای قرن ۲۱ یونسکو، چاپ اول، انتشارات تزکیه، تهران

- _ ذولفقاری، آفاق؛ الهی، طاهره (۱۳۹۹). سطح اضطراب کودکان در ارتباط با میزان آگاهی و نگرش آنها از بیماری کرونا بر اساس مدل باور سلامتی و میزان استرس، اضطراب و افسردگی مادران. پژوهش در سلامت روانشناختی. ۴۰-۵۵.
- _ زنگنه، حسین (ویراستار) (۱۳۹۰). مبانی نظری و عملی تکنولوژی آموزشی، تهران: آوای تور
- _ سلاجقه، آزیتا؛ صفری، ثنا. (۱۳۹۴). رابطه اخلاق حرفه ای با عملکرد استادان دانشگاه، اخلاق در علوم و فناوری، سال دهم، شماره ۳: ۱.
- _ شعبانی، ساسان؛ محمودی، مهدی (۱۳۹۸). آموزش مجازی؛ مزایا و محدودیت ها؛ فرصت ها و چالش ها. مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی زمستان ۱۳۹۸ - شماره ۴۵.
- _ صادقیان، عفت، (۱۳۸۴). تاثیر اینترنت بر کودکان و نوجوانان؛ تهران: مجله الکترونیکی نما، شماره ۴، ۱۳۸۴.
- _ صفانی، علی محمد؛ ویرمندی، رها، (۱۳۹۹). فصلنامه روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، سال شانزدهم، شماره ۵۶، ص ۱۱۹ تا ۱۳۱.
- _ صیاد شیرازی، مریم (۱۳۸۸) دانش آموزان بی انگیزه در مدرسه و راهبردهای افزایش انگیزش. نشریه رشد آموزش مشاور مدرسه ۱۸. ۴۲.
- _ طاهری، سارا، (۱۳۹۸). مروری بر بیماری کرونا و ویروس (کووید ۱۹) و آنچه درباره آن شناخته شده است، مطالعه موردی. نشریه تصویر سلامت. ۸۷-۹۳.
- _ طبرسائی، نقی (۱۳۸۰). بررسی پدیده اینترنت در منطق خلیج فارس؛ فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۳، بهار ۱۳۸۰.
- _ عبدالمحمیدی، امیر؛ اکبرنژاد، اردشیر؛ محمدی حسین (۱۳۹۴) اهمیت آموزش ابتدایی. اولین کنفرانس بین المللی مدیریت، اقتصاد، حسابداری و علوم تربیتی
- _ عرفانی آداب، الهام؛ ملکی، شیدا (۱۳۹۶) صلاحیت های تدریس معلمان ابتدایی شهر همدان از دیدگاه دانشجومعلمین: مطالعه موردی پردیس شهید باهنر و شهید مقصودی همدان. نشریه توسعه حرفه ای معلم. ۲۷-۳۶.
- _ محمدی، مهدی؛ ناصری جهرمی، رضا؛ مختاری، زینب؛ حسامپور، زهرا؛ ناصری (۱۳۹۷) فهم پدیدارشناسانه تجربه زیسته معلمان دوره ابتدایی از ارتباطات کلامی. نوآوری های آموزشی. ۷-۲۲.
- _ محمودی فیروز؛ فتحی آذر اسکندر؛ اسفندیاری رجب (۱۳۸۸). بررسی رابطه میزان مشارکت فعال دانش آموزان در جریان تدریس با پیشرفت تحصیلی. مطالعات تربیتی و روانشناسی ۳. ۶۵.
- _ معصومی نژاد، رضا؛ فتحی آذر، اسکندر؛ ادیب، یوسف؛ محمودی، فیروز (۱۳۹۹) تجارب معلمان دوره ابتدایی از آزادسازی برنامه درسی: یک رویکرد پدیدارشناختی. پژوهش در برنامه ریزی درسی. ۴۶-۶۰.
- _ موسی پور، نعمت الله (۱۳۹۸). اثر تربیتی ویروس کرونا. مطالعات برنامه درسی. ۱-۴.
- _ مولائی قولنجی، یعقوب (۱۳۹۹). بررسی چالش های آموزش مجازی و کرونا. مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی تابستان ۱۳۹۹ - شماره ۵۰.
- _ نوحی، عصمت؛ علی پور، الهام؛ بهالمدین بیگی، کامبیز (۱۳۹۴) مقایسه تأثیر آموزش حضوری و غیر حضوری مهارتهای مطالعه بر راهبردهای مطالعه و رضایتمندی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی کرمان. گام های توسعه در آموزش پزشکی ۱. ۷۰۸-۷۰۱.

منابع انگلیسی

- _ Baruque LB, Melo RN (2004:13:343-370). learning theory and instructional design using learning objects. journal of educational multimedia and hypermedia.
- _ Boyd, Daneh & Ellisson, Nicole (2007). "social network sites: Definition. History and scholarship". Journal of computer-Mediated communion. Vol.133:210-230

ششمین کنفرانس ملے

علوم انسانے و آموزش و پرورش با محوریت توسعه پایدار

6th National Conference on
Humanities and Education With a focus on sustainable development
www.mpconf.ir

- _Graham,S(2001).Interferences about responsibility and values :implications for academic motivation .in F ,salihi& C.chiu (Fds),students motivation :The culture and context of irarning .New York :plenum.
- _jinhua G yuling N ,Jianwel L (2008) .The relationship between time management dispoction_ self -esteem and achievement motivation on high school students in grade three China Joumai.
- _ pusmaz A ,Ozdemir A , The Effect of web-based professional Development study to Mathematics Teachers problem-solving Strategies.Procedia - social and behavioral sciences.2012:46:1380-1384
- _ Robertson, G & lange H ,(1991). Instructional approaches: a frame work for proffeional practice , Reginal,sk: Saskatchewan education .
- _ seo J , kang S ,(2011). The effect of educational program for time management on leamers school achievement . Institute at soongsil Univercity seoul,Korea.